

Klagenævn har ophævet Kystdirektoratets dispensation til 3-D seismiske undersøgelser

Den 31. januar 2025 gav Kystdirektoratet Equinor Low Carbon Solutions Denmark A/S dispensation til 3D seismiske undersøgelser indenfor strandbeskyttelseslinjen også på de fredede områder dvs. sige hele Nekselø, strækningen langs Vesterlyng til Saltbæk Vig – en kyststrækning på mange kilometer. De seismiske undersøgelser foregår med tunge biler og via trykbølger, der sendes ned i undergrunden samt manuel opsætning af teknisk udstyr, geofoner. Når trykbølgen møder forskellige geologiske lag, vil en del af trykbølgen blive reflekteret tilbage til overfladen.

Vi mener ikke, at det kan udelukkes, at aktiviteten ikke vil medføre voldsomme forstyrrelser og ødelæggelse af f.eks. markfirbens huler med individdrab til følge. Undersøgelserne er tilladt udført 24 timer i døgnet i en periode på 6-9 mdr., hvor tunge køretøjer, teknisk udstyr og mennesker kan færdes 25 meter fra lokaliteter med sårbare arter.

Kystdirektoratets dispensation blev påklaget af flere deriblandt Danmarks Naturfredningsforening Kalundborg afdelingen. DN pegede på en række kritisable forhold i dispensationen herunder sikkerhedsafstanden til markfirben. Markfirben er en truet bilag IV art, som vi har en særlig forpligtigelse til at beskytte. Oprindeligt var udgangspunktet for afstanden til kendte levesteder 200 meter, men blev i løbet af processen reduceret til 25 meter ligesom levestederne var baseret på tidligere indberetninger i en elektronisk database arter.dk. Vores udgangspunkt var, at levesteder skulle afdækkes via 2-3 feltundersøgelser og ikke baseres på åregamle mere eller mindre private indberettede observationer.

Klagen

Det er vigtigt at holde sig for øje, at Kystdirektoratets dispensation og dermed klagen gik på, at de seismiske undersøgelser indenfor strandbeskyttelseslinjen ikke tog tilstrækkeligt hensyn til sårbare arter og var mangelfulde, ikke valide nok - ikke om der skal lagres CO₂ i undergrunden eller foretages seismiske undersøgelser udenfor strandbeskyttelseslinjen. Forsigtighedsprincippet er efter vores opfattelse sat til side og lokaliteterne er baseret på ikke tilstrækkelige valide eller fyldestgørende data om markfirbens levesteder. Bliver slutresultatet, at der skal lagres CO₂ i undergrunden skal beslutningen selvfølgelig være baseret på tilstrækkelig viden og undersøgelser, så sikkerheden er i højsædet. Det må omvendt også stilles krav om, at undersøgelserne baseres på valide feltobservationer, så sårbare arter ikke påvirkes unødigt.

Klagenævnsafgørelsen

Klagenævnet har ved behandling af klager ret til kun at forholde sig til ét af flere klagepunkter. I dette tilfælde har klagenævnet kun forholdt sig til om de seismiske undersøgelser forudsætter dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Naturbeskyttelseslovens § 15 stk. 1 indeholder et generelt forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af arealer indenfor strandbeskyttelseslinjen. Formålet er, at friholde strandene mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse. Klagenævnet finder, at de seismiske undersøgelser er af midlertidig karakter, og at der ikke vil ske permanente ændringer af strandarealerne. Klagenævnet er i afgørelsen derfor kommet frem til, at de seismiske undersøgelser indenfor strandbeskyttelseslinjen IKKE kræver dispensation fra Kystdirektoratet, hvorfor klagenævnet ophæver Kystdirektoratets dispensation. En afgørelse, der må komme noget bagpå Kystdirektoratet, der har udstedt dispensationen samt kommenteret på klagerne overfor Klagenævnet. I DN Kalundborg står vi med den oplevelse, at strandbeskyttelseslinjen tager hensyn til sten, grus og fast terræn men ikke levende sårbare bilag IV arter, såsom markfirben! Vi tager afgørelsen til efterretning men undres.

Susanne Ladefoged

02.09.2025